

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Антония Цанкова,
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

на дисертационен труд

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално направление:

2.1. Филология, Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия
и Австралия (Съвременна корейска литература и култура)

**Тема: Национална стратегия на Република Корея за популяризиране на
корейската култура и език по света**

Автор на дисертационния труд: Цветелина Панайотова Борисова

Представеният дисертационен труд на тема „Национална стратегия на Република Корея за популяризиране на корейската култура и език по света“ е изпълнен в съответствие с нормативните изисквания и приложимите разпоредби на Закона за развитие на академичния състав на Република България и действащия Правилник за приложение към него, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ относно условията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационният труд се състои от общо 214 страници и включва увод, четири глави, заключение, библиография, указател с цитираните имена и приложение, представящо анкетна карта, използвана за целите на емпиричното изследване в разработката. В рамките на дисертационния труд са представени научните приноси на изследването и декларация за оригиналност на дисертационния труд. Библиографията съдържа общо 204 източника, от които 50 – медийни.

Изследването притежава ясно изразена и логически обоснована балансирана структура.

В **Увода** на дисертацията са мотивирани избора и актуалността на темата, която разглежда развитието на корейската културна политика в контекста на актуалните проблеми, засягащи съхранението на културната идентичност на народите в съвременния глобализиращ се свят, както и практическите възможности за постигане на значителна икономическа, дипломатическа, образователна, научна и културна експанзия чрез средствата

на т.нар. „мека сила“ в лицето на подкрепяна от държавата и целенасочена културна стратегия. Целите на дисертационното изследване са проучване и анализ на националната стратегия на Република Корея за популяризиране на корейската култура и език по света с акцент върху ефектите от изпълнението ѝ в България. Във връзка с поставените цели са определени и конкретните изследователски задачи от обзорец, теоретичен и експериментално-аналитичен характер. Хипотезите на дисертационното изследване са формулирани в две части, а именно: Хипотеза 1 – Разпространението на *халю* е основната причина за ръста в интереса към корейската култура и език по света и в частност в България; Хипотеза 2 – Устойчивото развитие на *халю* е пряк резултат от внимателно планирана и последователна политика на южнокорейското правителство. Авторката ясно и последователно представя приложимите за разработката теоретични и емпирични подходи и методика на изследването.

Първа глава разглежда основните характеристики, етапи на развитие и форми на корейската културна вълна *халю*. Представени са исторически обзор и анализ на дадения феномен по света и в България, разглеждат се спецификите на всяка от четирите, наблюдавани до момента фази на културната експанция; анализирани са ключовите фактори, допринесли за глобалното разпространение на *халю*, както и основните ефекти, които това разпространение предизвиква.

Втора глава на изследването представя и анализира етапите и ключовите събития, свързани с еволюцията на националната стратегия на Република Корея за популяризиране на корейската култура и език по света. Те са изведени чрез обобщения на културните политики на отделните кабинети на правителството, управлявали страната в периода 1988 – 2021 г., като накратко под формата на исторически фон е представен и периодът 1900 – 1988.

В Трета глава се представят водещите правителствени институции, свързани с изпълнението на националната стратегия на Република Корея за популяризиране на корейската култура и език в чужбина, включващи институции към южнокорейското Министерство на културата, спорта и туризма, към Министерство на външните работи и към Министерство на образованието. Представени са изчерпателни статистически данни от последните двадесет години по различни показатели за развитието на културната политика на Република Корея в чужбина.

Четвърта глава е посветена на емпирично изследване и представя обобщен анализ в две направления (1) резултати от проведени интервюта, чиято основна цел е да очертаят историята на разпространение на Корейската вълна в България във връзка с обучението по корейски език у нас, и (2) резултати от проведено анкетно проучване, чиято цел е да идентифицира ключови характеристики, свързани с актуалното състояние на интереса към корейската култура и език в България. За целите на първия тип проучване са

проведени задълбочени интервюта с девет души, осем от които свързани с трите таргетирани образователни институции и един, свързан с ранната история на Корейската вълна в България. Второто емпирично изследване под формата на анкетно проучване е проведено в трите най-влиятелни образователни институции, свързани с изучаването на корейски език в България – 18 Средно училище „Уилям Гладстон“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и единствения за България филиал на правителствения Институт Седжонг. Получените от изследванията емпирични данни са представени прецизно и подробно с нагледен табличен и графичен материал, придружени с добре обоснован анализ и изводи по поставените теми.

Всяка една от четирите глави на изложението завършва с обобщение, анализ и основни изводи върху изложените в дадената глава материали.

В **Заключението** на дисертационното изследване Цветелина Борисова представя добре аргументирани и основателни изводи относно ефективността на предприетата от правителството и държавните институции в Република Корея национална стратегия за разпространение на корейската култура и корейския език по света за повишаване на международния авторитет, икономическите показатели и културното присъствие на Корея в съвременния глобализиращ се свят. В резултат на цялостното изследване и анализ на приведените фактологични, теоретични и емпирични данни, авторката доказва убедително поставените в основа на изследването две научни хипотези, приведени по-горе в настоящото Становище. Авторката също така стига до заключението, че Република Корея нагледно демонстрира колко важно и успешно е заимстването на чужди добри практики в комбинация с представянето на интересни аспекти на националната култура в чужбина, т.е. Корея заимства доказано успешния модел, въведен преди това от страни като САЩ и Япония, и като добър ученик го адаптира, усъвършенства и „пуска в ново обръщение“.

Цветелина Борисова напълно основателно отбелязва, че корейската културна вълна, известна под името *халю*, може да служи за еталон, тъй като е пример как една малка по територия страна, с драматична съвременна история, съумява да постигне културна експанзия, надхвърляща и най-смелите мечти. Съответно изследването на *халю* и механизмите на неговото функциониране и държавна подкрепа, би могло да се използва и за целите на българската културна дипломация, особено предвид сходствата между двете страни.

В края на разработката са формулирани напълно обосновано научните приноси на дисертационния труд, който според автора представлява първото в България и в Европа цялостно изследване по темата за корейския модел за промотиране на националната култура и език в чужбина.

Въз основа на впечатленията си от разгледания дисертационен труд мога да обобщя, че разработката представлява задълбочено, цялостно издържано и добре структурирано научно изследване, което има приносна научна стойност,

базирано е на теоретични и емпирични методи с аргументирани анализи и заключения, в резултат на което са защитени определени научни тези. Разработката може и се надявам да има определено аналитично и приложно значение в контекста на необходимостта от разработване на национална културна стратегия на България.

На това основание изразявам високата си оценка за представения дисертационен труд и предлагам на уважаемото научно жури **да гласува за присъждане на Цветелина Панайотова Борисова образователната и научна степен „доктор“** в направление 2.1. Филология, Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия (Съвременна корейска литература и култура).

10.05.2022 г.

доц. д-р Антония Цанкова